

Suunnitelmissa öljystä biometaaniin siirtyminen – teollisuusyrityksen näkökulmia

Teija Järvenpää, Boliden Harjavalta Oy

Esittely ja tausta

Teija Järvenpää

- (2023)-2025- energiainsinööri, Boliden Harjavalta
- 2021-2025 DI, ympäristötekniikka, Tampereen yliopisto, diplomityö biometaaniaiheesta
- 2021-2022 ProAgrialla
- 2018-2021 SAMKilla
- 2017 AMK-opinnäytetyö biokaasuaiheesta

BOLIDEN

Harjavalta

Metals
for
generations
to come

LS
320 OK

Boliden Harjavalta – yksi maailman tehokkaimmista kuparin ja nikkelin jalostajista

Kuparisulatto, nikkelisulatto ja rikkihappotehtaat Harjavallassa ja kuparielektrolyysi Porissa

Sulatuskapasiteetit

620 000 tonnia kuparirikastetta

370 000 tonnia nikkelikastetta

1 miljoona tonnia rikasteita vuosittain

90 %

tuotannosta vientiin

Toiminnassa läpi vuoden

24/7

Tuotamme metalleja vihreää siirtymää varten sähköistymisen ja uusiutuvan energiantuotannon tarpeisiin

Ympäristösuorituskyky ja energiatehokkuus alan huippuluokkaa maailmassa

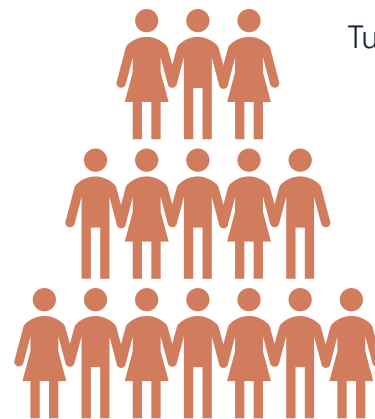
Investoimme vahvasti ympäristötehokkuuteen sekä tuotantojen vakauteen ja kasvuun

Henkilöstö

590

100

kesätyöntekijää

Turvallisuus on numero 1

ikä

43

Palvelusvuodet

14

Liikevaihto 407 miljoonaa €

Liikevoitto 164 miljoonaa €

Tuotannon arvo 3,3 miljardia €

Investoinnit 26 miljoonaa €

Yhteisöverot 28 miljoonaa €

Boliden lyhyesti

- Perus- ja jalometallien tuottaja vuodesta 1924
- Sinkki, kupari, nikkeli, lyijy, kulta, hopea ja sivutuotteet.
- Toimintaa Ruotsissa, Suomessa, Norjassa, Irlannissa ja Portugalissa.
- 7 kaivosta, 5 sulattoa
- Noin 6 000 työntekijää*
- Noin 90 miljardin Ruotsin kruunun liikevaihto*
- Teollisuusasiakaskunta Pohjois-Euroopassa

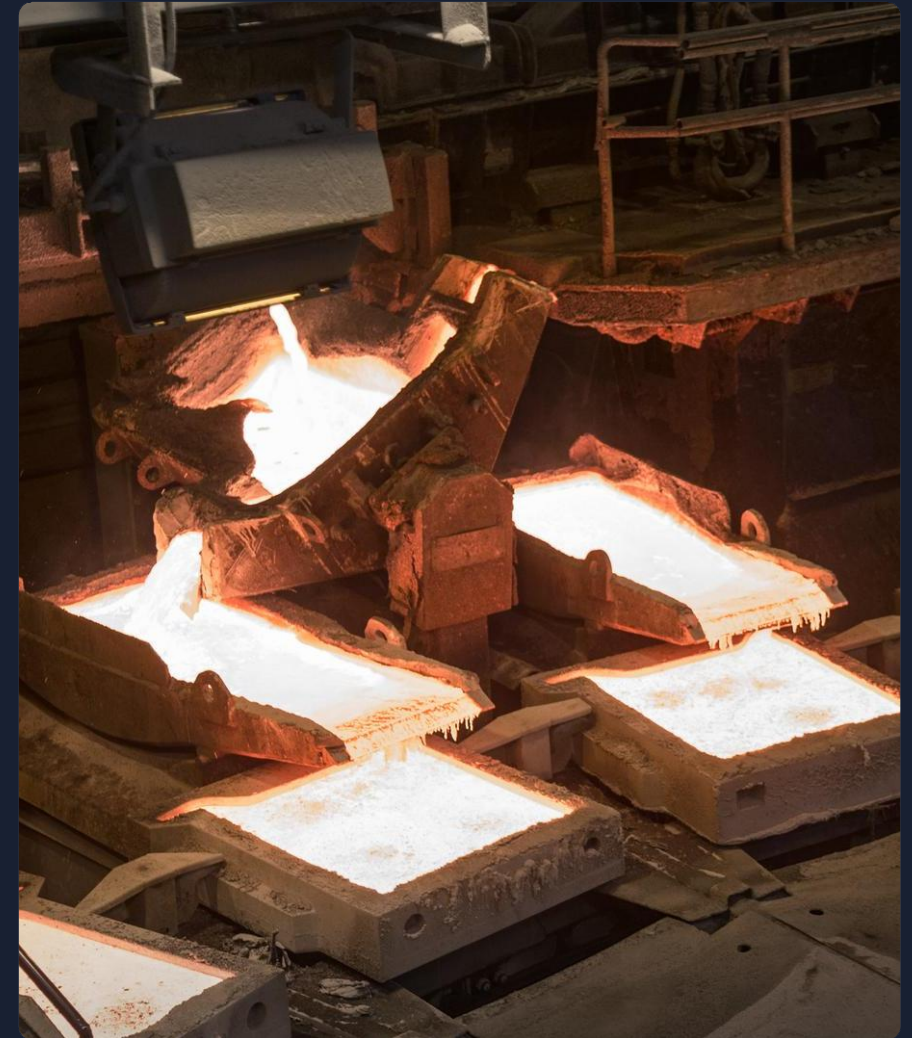
* Tilivuosi 2024, lukuun ottamatta 16. huhtikuuta 2025 hankittuja Somincor ja Zinkgruvan.

Tuotamme metalleja, jotka ovat välttämättömiä yhteiskunnan kehittämiseksi tulevia sukupolvia varten. Visiomme on olla maailman ilmastoystävällisin ja arvostetuin metallien tuottaja.

Biometaani teollisuuden energialähteenä?

- Boliden Harjavalta
 - Kuparin ja nikkelin tuotannossa käytetään fossiilisia polttoaineita, kuten öljyä ja propaania.
 - Prosessissa tarvitaan korkeita lämpötiloja ja energiantarve on suuri
 - Boliden Harjavalta tavoitteena on vähentää suoria (Scope 1 & 2) kasvihuonekaasupäästöjä 41 % sekä epäsuoria (Scope 3) päästöjä 30 % vuoteen 2030 mennessä. Hiilineutraaliustavoite vuodelle 2050.
 - Biometaania selvitetään vaihtoehtona öljylle
- Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen teollisuusyrityksien näkökulmasta yleisesti
 - Ohjaava voima tulee sääntelystä: EU:n päästökauppa → CO₂-päästöille hintalappu
 - Lisääntynyt (vähäpäästöisillä) lopputuotteilla
- Energian loppukäyttäjän näkökulma – mikä on keskeistä?
 - Energian saatavuus (ei tuotantokatkoksia sen takia, että energiaa ei olisi saatavilla)
 - Energian kustannukset
 - Päästöjen vähentäminen, energian uusiutuva alkuperä → säästöt päästökauppanmaksuissa
 - Muutos: jos yrityksessä on käytössä maakaasu → sama infrastruktuuri soveltuu sekä fossiiliselle että uusiutuvista lähteistä peräisin olevalle metaanikaasulle. Jos energialähteenä on käytössä esimerkiksi öljy, vaatii biometaaniin siirtyminen investointeja kaasuinfran.

Biometaaniin siirtymisen epävarmuustekijät teollisuuden näkökulmasta

- Tutkimuksen tavoite: Selvittää biometaaniin siirtymisen epävarmuustekijöitä ja vaikutuksia teollisuusyrityksille Suomessa.
- Tarkastelun kohteet:
 - Biometaanin saatavuus
 - Säätely
 - Kasvihuonekaasupäästöt biometaanin ja fossiilisten polttoaineiden tuotantoketjuissa
 - Energian hinnat ja hintaskenaariot
- [Biometaaniin siirtymisen epävarmuustekijät teollisuuden näkökulmasta – Trepo](#)

1. JOHDANTO	1
2. BIOMETAANI ENERGIALÄHTEENÄ JA SEN SAATAVUUS	4
2.1 Biometaani energialähteenä ja kaasun jakelu	4
2.2 Biometaanin saatavuus nyt ja tulevaisuudessa	7
2.3 Yhteenveto saatavuudesta	10
3. BIOMETAANIN KÄYTTÖ TEOLLISUUDESSA: SÄÄNTELY, PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMINEN JA ENERGIAN HINTA	12
3.1 Lainsäädännön vaikutukset biometaanin käyttöön	12
3.1.1 Päästökauppa	13
3.1.2 Alkuperätakuu ja kestävyyskriteerit	14
3.1.3 Energiaverotus	15
3.1.4 Yhteenveto säätelystä	16
3.2 Energialähteen tuotantoketjun kasvihuonekaasupäästöt	18
3.2.1 Biometaanin kasvihuonekaasupäästöt	18
3.2.2 Maakaasun ja öljyn kasvihuonekaasupäästöt	22
3.2.3 Yhteenveto päästöistä	24
3.3 Energialähteen hinta ja tulevaisuuden hintakehitys	26
3.3.1 Biometaanin tuotantokustannukset ja markkinahinta	26
3.3.2 Öljyn, maakaasun ja päästöoikeuden hinta	28
3.3.3 Yhteenveto energian hinnoista	31
4. MATERIAALIT JA MENETELMÄT	33
4.1 Tutkimuksen eteneminen	33
4.2 Kohdeyrityksen kuvaus	34
4.3 Päästövertailun muodostaminen ja lähtötiedot	35
4.4 Hintaskenaarioiden muodostaminen ja lähtötiedot	39
5. TULOKSET JA NIIDEN TULKINTA	43
5.1 Energialähteiden tuotantoketjujen kasvihuonekaasupäästöt	43
5.2 Tuotantoketjun päästöjen merkitys suhteessa kokonaispäästöihin	45
5.3 Energian hintaskenaariot vuodelle 2030	47
5.4 Biometaaniin siirtymiseen epävarmuustekijöiden SWOT-analyysi	49
5.5 Pohdinta biometaanin päästöistä ja kestävydestä	53
5.6 Pohdinta biometaaniin siirtymisen taloudellisesta kannattavuudesta	54
6. JOHTOPÄÄTÖKSET	57
LÄHTEET	60

Biometaanin saatavuus

- **Saatavuus:** Biometaanin kasvava määrä markkinoilla luo tarjontaa uusille biometaanin käyttäjille eikä yksittäisen yrityksen kannalta biometaanin saatavuus muodostu esteeksi tämän tutkimuksen perusteella.
- Tuotantokapasiteetti, jakeluverkosto, toimitustavat ja tuotantoteknologiat sekä biometaanin kysyntä ovat saatavuuden kannalta ratkaisevia tekijöitä.
- Kysynnän kasvu ja tuotantokapasiteetin ennustettu moninkertaistuminen parantavat biometaanin saatavuutta jatkossa.
- Vaikka vihreän vedyn rooli kasvaa, biometaanilla on tärkeä merkitys uusiutuvana energianlähteenä suomalaiselle teollisuudelle nopeasti käyttöönotettavana ja vähäpäästöisenä energialähteenä.

Vaikutus edistävä (+) tai heikentävä (-)	Biometaaniin siirtymiseen vaikuttava tekijä
+	Monipuoliset raaka-ainelähteet (maatalouden ja teollisuuden sivuvirrat, biojäte, jätevesilietteet, lanta, kaatopaikat, puupohjainen biomassa)
	Vakiintunut tuotantoteknologia (mädätys) sekä potentiaalisia kehittyviä teknologioita (kaasutus, power-to-gas)
	Tuotannon kasvuennusteet Suomessa ja Euroopassa
-	Biometaania voi sekoittaa maakaasun kanssa (maakaasun saatavuus vakiintunut), maakaasuverkosto ja LNG-terminaalit
	Vedyn ennakoitu potentiaali ja mahdolliset investoinnit vetyyn ja vetyverkostoon (biometaanin kustannuksella?)
	Biometaania tällä hetkellä rajallisesti saatavilla suomalaisista lähteistä
	Biometaanin tuotanto ei riitä korvaamaan maakaasun kysyntää Euroopassa vuonna 2030

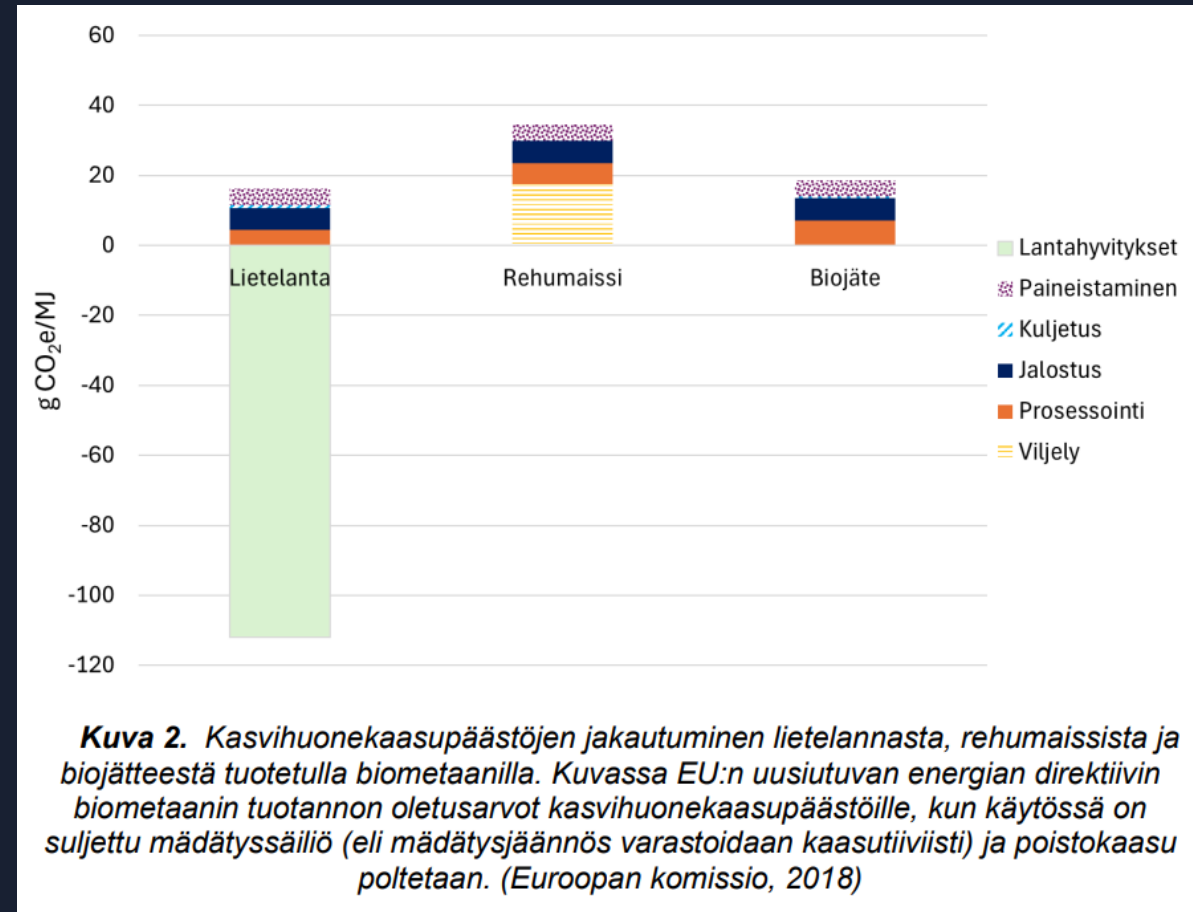
Sääntely biometaanin käyttöön liittyen

- **Sääntely:** Lainsäädäntö ohjaa teollisuusyrityksiä päästövähennyksiin, ja biometaani auttaa saavuttamaan nämä tavoitteet sekä siirtymään kestäviin energialähteisiin.
- Keskeistä sääntelyä ovat EU:n päästökauppajärjestelmä, kaasun alkuperätakuu ja kestävyyskriteerit (kestävyystodistus) sekä kansallinen energiaverotus
 - Suurimmat vaikutukset suomalaiselle teollisuusyritykselle biometaaniin siirtymisessä ovat EU:n päästökaupalla ja kansallisella energiaverotuksella (polttoaineiden valmistevero).
- **Johdonmukainen ja pitkäjänteinen sääntely on avainasemassa, jotta teollisuusyritykset voivat luottaa biometaanin käyttöön osana vihreää siirtymää!**

Vaikutus edistävä (+) tai heikentävä (-)	Biometaaniin siirtymiseen vaikuttava tekijä
+	Suomen ja EU:n päästövähennystavoitteet tukevat biometaanin käyttöä
	Venäläisestä maakaasusta irrottautuminen lisää kysyntää metaanikaasulle muista lähteistä
	EU:n päästökauppa ohjaa uusiutuviin ja vähähiilisiin energialähteisiin
	Kestävyyskriteerit ohjaavat kestävään biometaanin tuotantoon ja käyttöön
	Energiaverotus (polttoaineiden valmistevero) tukee kestävästi tuotetun biometaanin käyttöä
	Energiaintensiivisen teollisuuden valmisteveron palautuksen päätyminen 2025, voi lisätä biometaanin houkuttelevuutta.
-	Ennakoimattomat muutokset ja epäjohdonmukaisuus lainsäädännössä ja poliittisissa päätöksissä
	Jos päästöoikeuksien ilmaisjako jatkuu vuoden 2030 jälkeen, se ei kannusta yrityksiä vaihtamaan nykyisiä fossiilisia energialähteitä biometaaniin ja investoimaan vähäpäästöisiin ratkaisuihin.
	Polttoaineiden valmisteverottomuus, kun polttoainetta käytetään raaka- tai apuaineena tai ensikäytössä tuotteen valmistuksessa, pitää teollisen tuotannon osuuden valmisteveron ulkopuolella ja tukee fossiilisen energian edullista hintatasoa.

Biometaanin käytön ilmastovaikutukset

- LBG:n tuotantoketjun päästöt vaihtelivat laajasti riippuen käytetystä raaka-aineesta.
 - Lantapohjainen biometaani mahdollisesti merkittävän negatiivisen päästövähennyksen, kun taas viljeltävä raaka-aine (esim. rehumaissi) tuotti korkeat päästöt (ns. teoreettinen maksimi).
 - Käytännössä biometaanin tuotantolaitoksilla käytetään useita raaka-aineita, mikä tasoittaa tuotantoketjun todellista päästöarvoa.
 - Potentiaalinen CO₂-talteenotto laskee entisestään biokaasun tuotannon päästöjä.
 - Harva energiamuoto on täysin päästötön ja myös biometaanilla on negatiivisia ympäristövaikutuksia, kuten metaanivuodot.
- Kestävän biometaanin tuotannon tulisi perustua sivuvirtojen hyödyntämiseen ja elintarvike- sekä rehuraaka-aineiden käyttöä tulisi välttää.
- Kokonaispäästöjen analysointi auttaa yritystä hahmottamaan päästöjen lähteiden merkittävyyden.
- Biometaanin poltosta syntyvät (biogeeniset) CO₂-päästöt lasketaan nolaksi (hiilineutraali)

Energian hinta

- Biometaanin hinta, fossiilisten energialähteiden hinta, päästöoikeuden hinta ja energiaverot ovat keskeisiä taloudelliseen kannattavuuteen vaikuttavia tekijöitä.
 - Biometaanin hinta on korkea (vrt. fossiiliset energialähteet)
 - Verotuksen ja päästöoikeuden hinnan merkitys on keskeinen biometaanin taloudellisessa kannattavuudessa.
 - Kun tiedetään, että maakaasu mahdollistaa vaihdon ja sekoituksen biometaanin, on yrityksen mahdollista vähentää päästöjään vaihteittain LNG:n avulla.
 - "Toisaalta voidaan myös näkökulmaa vaihtamalla todeta, että fossiiliset polttoaineet ovat alihinnoiteltu, koska hinnoissa ei näy niiden haitalliset ympäristö- ja terveysvaikutukset"

Taulukko 15. Yhteenveto biometaanin siirtymiseen vaikuttavista tekijöistä liittyen energian hintoihin.

Vaikutus edistävä (+) tai heikentävä (-)	Biometaanin siirtymiseen vaikuttava tekijä
+	Fossiilisten energialähteiden saatavuuden heikentyminen ja hinnan nousu pitkällä aikavälillä parantaa biometaanin kilpailukykyä
	Päästöoikeuden hinta nostaa fossiilisten energialähteiden käytöstä aiheutuvia kustannuksia
	Ennusteet biometaanin tuotantokustannusten laskusta pitkällä aikavälillä
-	Biometaanin hinta on korkeampi kuin maakaasun
	Fossiilisten energialähteiden edullisempi markkinahinta, joka ei huomioi haittoja
	LBG:n tuotantokustannukset ovat korkeat

Taulukko 14. Yhteenveto biometaanin, maakaasun, kevyen polttoöljyn sekä päästöoikeuden hinnoista.

Energialaji	Hinta 2024	Hintaennuste 2030	Yksikkö
Biometaani (Saksa)	89-145	-	€/MWh
Maakaasu (siirtoverkosta)	51-54	-	€/MWh
Maakaasu (pörssihinta)	40	29	€/MWh
Kevyt polttoöljy (verollinen kuluttajahinta)	140	-	€/MWh
Päästöoikeus (EU)	70	130	€/tCO ₂

Yhteenveto ja johtopäätökset

- Yhteenvetona diplomityön tuloksista kriittisimmät tekijät teollisuusyrityksen siirtymiselle biometaaniiin:
 - biometaanin hinta (suhteessa fossiilisen energian hintaan)
 - päästöoikeuden hinta
 - biometaanin saatavuus
- Tutkimus osoittaa, että biometaanii voi olla käyttökelpoinen uusiutuva energialähde suomalaiselle teollisuudelle, sillä biometaanii on saatavilla, se edistää päästövähennystavoitteiden saavuttamista ja sen käyttö voi olla taloudellisesti kannattavaa.
- Tulevaisuuden energiajärjestelmä vaatii useita erilaisia energiamuotoja hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiseksi. Kaikkea ei voida sähköistää, eikä biometaanii sovellu kaikkiin tarpeisiin.
 - Biometaanilla on keskeinen rooli teollisuuden aloilla, joissa päästöjen vähentäminen on haastavaa. Biometaanii pidetään vedyn täydentäjänä korkean lämpötilan tarpeisiin.

Kiitos!

Teija Järvenpää

teija.jarvenpaa@boliden.com

Lähde: [Biometaaniin siirtymisen epävarmuustekijät teollisuuden näkökulmasta – Trepo](#)

BOLIDEN